

נורות אדומות בקשר

יונה אלסטר

הקדמה: חשוב מאוד להקדים ולומר שאלימות במשפחה זו לא הנורמה. רוב הגברים והנשים מנהלים זוגיות טובה ויודעים לנהל גם את חילוקי הדעות שלהם בצורה בריאה. אך בגלל ההשלכות הכל כך קשות והרסניות שיכולות להיות לזוגיות אלימה, אנחנו רוצות לנסות למנוע את זה כמה שיותר. כדי למנוע את זה חשוב להכיר בסימנים המוקדמים שעלולים להצביע על מצב עתידי בעייתי. זה חשוב לא רק לזו שנמצאת בזוגיות הבעייתית אלה שגם הקרובים אליה ידעו לזהות מבחוח את הדברים וידעו להתריע על כך.

*הערה: יש גם מקרים בהם האישה היא האלימה, בהתייחסות של השיעור הזה התמקדנו בגברים אלימים כלפי בנות זוגם מפני שמטרת השיעור היא להגן על תלמידותינו והן...בנות. וגם כי הכוח שיש לגבר בזוגיות, במיוחד לאחר נישואין בכל הקשור לגט, הופך את ההשלכות על אישה הנשואה לגבר אליים, להרבה יותר קשות ממה שעלול לקרות לגבר הנשוי לאישה אלימה.

מתחילים עם סיפורי המקרה. אפשר לחלק לכל זוג או קבוצה מקרה אחר או לעשות הצבעה כיתתית על כל אחד מהמקרים. (התאורים נמצאים בסוף המסמך)

רצוי לסכם את הדיון בכל אחד מהמקרים בכך שכל אחד טועה לפעמים. שני דברים שחשוב לשים לב אליהם כדי להבדיל בין מצב בעייתי לטעות אנושית הם:

1. אם זה **מקרה בודד** שעומד בפני עצמו אין צורך להתרגש. אבל אם זה **דפוס שחוזר** על עצמו, אפילו בצורות שונות כל פעם, אז כדאי לשים לב ולבחון את הדברים ברצינות עם אדם חיצוני ואפילו בעל מקצוע.

2. איך הוא מגיב כשאת אומרת לו שהתנהגות שלו מפריעה לך. אם הוא מקשיב ומנסה **לעשות דברים אחרת**, - (לא רק להתנצל) אז אפשר לתת עוד צ'אנס. אבל אם הוא מנפנף את דברייך, את רגשותייך, או שדברייך מכעיסים או מעליבים אותו, אז להתיחס לכך כתמרור.

צפיה בסרטון - מתוך ראיון עם חברה של מיכל סלה. שאלה לזמן הצפיה: מהם סימני האזהרה שהיו במהלך הקשר?

הנורות- אפשר לעבור על כל הנורות אבל זה קצת ארוך, אפשר אולי לתת לכל קבוצה שתי נורות שהן יצטרכו לפרט ולהסביר לכיתה.

סוגי אלימות- הכל מאוד מוסבר שם אבל כמה דגשים שאפשר להסביר ולהוסיף:

***מוסר כפול-** הכוונה היא שהוא מציב לאחרים דרישות להתנהלות מסוימת אך הוא לא עומד בהם בעצמו. – למשל: הוא אומר שברור שהוא יכול להסתכל לה בטלפון, הם בני זוג ואין ביניהם סודות, אבל הוא יתעצבן אם היא תסתכל בטלפון שלו ו'יעלב' שהיא לא סומכת עליו.

***אלימות דתית-** יחודית רק למגזרים דתיים, לא רק יהודיים, שבהם יש מערך של חוקים והתנהלויות דתיות, זו מניפולציה על הרצון שלנו לעבוד את ה' על הצד הטוב ביותר. ההזדמנות לסוג אלימות זה גובר כאשר האדם האלים מלומד יותר או בעל סמכות גבוהה יותר בענייני הדת.

אז מה אפשר לעשות כשמזהים התנהגות אלימה?-

אם את זו שבקשר הבעייתי, להתייעץ עם מישהו בוגר וחיצוני למקרה. אפשר איש מקצוע.

אם את החברה של... והיא עוד לא רואה את זה, על אף שסיפרת לה מה את חושבת, לשתף את אמא שלה בחששות שלך באופן דיסקרטי ואפשר שגם את תפני לאיש מקצוע.

אם הם כבר במצב של נישואים או מגורים משותפים- **איום הפרידה יכול להסלים את המצב.** ולכן לא מאפשרים לה לדבר איתו ביחידות על רצון להפרד ולא לפני שהיא כבר יצאה מהבית ומוגנת במקום אחר.

סיכום:

אנחנו לא מעלים את הדברים כדי להפחיד, שוב, רוב הגברים הם אנשים טובים ואהבים באמת! המטרה היא להעלות מודעות כדי שנהיה חברה של נשים (וגברים) שפוקחות עין אחת על השניה, שומרות ותומכות אחת בשניה. ככל שתהיה יותר מודעות, יותר נשים ידעו לצאת מהקשרים האלה לפני שזה הופך לבעייתי מאוד.

הלואי שהידע הזה לעולם לא יבוא לידי מימוש.

תאורי מקרה:

1.

הוא מתקשר בכל שעות היום ושאלתו הראשונה בדרך כלל היא " עם מי את נמצאת?"

דואג או מטריד?

2.

אמרת לו אתמול שלא מתאים לך להפגש הערב, יש מסיבת יום הולדת לחברה טובה.

שעה לפני שאת יוצאת, תוך כדי ההתארגנויות, הוא מתקשר ומודיע שהוא מגיע אלייך עוד מעט. לדבריו הוא פשוט התגעגע וחייב לראות אותך.

חמוד או נדבק?

3.

הוא אוהב להזמין עבורך במסעדות, דווקא יש לו טעם לא רע. אבל לפעמים גם כשאני אומרת לו שבא לי משהו אחר הוא מתעקש ואומר "תסמכי עלי, את תמותי על זה."

פותח לי עולמות חדשים או מבטל את עולמי שלי?

4.

הוא יודע שאת עובדת עד מאוחר בלילות לכן הוא עושה לו מנהג קבוע לאסוף אותך מהעבודה גם אם זה ב12 בלילה וגם בימים שיש לך הסעה מסודרת.

משקיען או נדבק?

.5

איחרת לפגישה. מודה, לא היה בסדר. בהמשך היום שכחתם מזה ואתם נהנים מסיבוב בקניון ומשהו לאכול לפני הסרט המתוכנן.

כשאתם מגיעים לקופה לקנות את הכרטיסים המיקום האהוד עליכם כבר תפוס. הוא עצבני מזה וזורק הערה, "אם לא היית מאחרת היינו מקבלים את המקומות שלנו". שאר הערב הוא קצת קריר אלייך.

צודק או לא?

.6

אתם כבר כמה דקות טובות מחפשים חניה, כלומר יש כמה רחוקים יותר אבל הוא אוהב ממש לחנות בכניסה 'אני דואג לפנק את הבחורה שלי', ככה הוא אומר.

אתם רואים מישהו נכנס למכונית שלו ומתחיל לצאת מהחניה ואתם בהיכון להכנס מיד במקומו, אבל מישהו אחר שהגיע מהכיוון השני וגם ממתין לחניה, והופ! הצליח להכנס ולחנות מהר יותר. הלך עליכם. ההוא לידך מתעצבן ממש. למרות מאמציך להרגיע אותו ולומר שלא אכפת לך לחנות רחוק יותר וללכת קצת ברגל, הוא לא נרגע, הוא עוצר ממש מול זה שחנה במקומו ומתחיל לצעוק עליו, מילים שאת ממש לא רגילה לשמוע ממנו. כשהוא חוזר לאוטו הוא רואה את המבט המופתע שלך ואומר "מה? שידע שאיתי לא מתעסקים".

סתם משחרר קיטור או תמרור אזהרה?

.7

התמונה האחרונה שהעלית לסטורי מהממת ברמות ואת מקבלת לא מעט מחמאות. ואז את מקבלת הודעה ממנו "מה חשבת לעצמך? מה את מעלה כזו תמונה לרשת? את חייבת להוריד אותה!"

דואג או משתלט?